

Пілотний проект аналізу стану
руйнування громад та потреби
відновлення
на прикладі Харківської області

СТРУКТУРА ПРОЄКТУ

1 ЕТАП – Проведення опитування

2 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні на рівні областей

3 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні у регіоні концентрації найбільш постраждалих громад Харківської області

Рекомендації за результатами проекту

Структура проєкту

1 ЕТАП Рівень: Держава

У лютому 2023 р. було проведено опитування щодо стану забезпечення базових потреб постраждалих громад у межах 10 областей

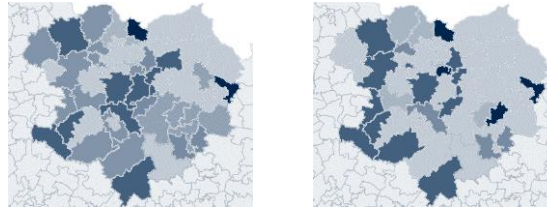

Харківська область обрана «пілотною» для поглиблення аналізу

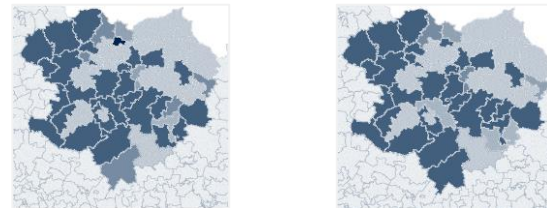

2 ЕТАП Рівень: Область

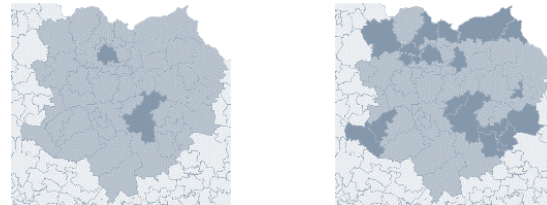
На рівні громад Харківської області проаналізовано стан змін у кількості населення та зайнятості...

...доступ населення до базових потреб (житло, вода, продукти, електроенергія, навчання та медицина)...

...та бюджети, подані громадами на проєкти відновлення

3 ЕТАП Рівень: Найбільш постраждалі громади

Обрано регіон концентрації найбільш постраждалих громад

Порівняно руйнування постраждалих громад та їх запитів на проєкти відновлення

№	Громада	Місце проживання (тисяч осіб)	Доступ населення громад до базових потреб (рівень виконанні) у 20 населення, %										Детальні проєкти відновлення			
			Вода	Ел.	Газ	Тепло	Інтернет	Транспорт	Медицина	Школа	Університет	Дитячий садок				
1	Міжгородська громада	23 200	24,0%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	1. Проект реконструкції водопроводу – 47,8 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 20,8 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 20,8 млн грн
2	Сторожинська громада	22 220	81,1%	100%	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
3	Біловодська громада	2 200	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	41,6%	41,6%	21,4%	1,2%	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
4	Міжгородська громада	7 620	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	інформація не надана
5	Сторожинська громада	6 140	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
6	Сторожинська громада	600	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	інформація не надана
7	Біловодська громада	300	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн

Порівняно руйнування сусідніх громад та їх запитів на проєкти відновлення

№	Громада	Місце проживання (тисяч осіб)	Доступ населення громад до базових потреб (рівень виконанні) у 20 населення, %										Детальні проєкти відновлення			
			Вода	Ел.	Газ	Тепло	Інтернет	Транспорт	Медицина	Школа	Університет	Дитячий садок				
1	Міжгородська громада	23 200	24,0%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	1. Проект реконструкції водопроводу – 47,8 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 20,8 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 20,8 млн грн
2	Сторожинська громада	22 220	81,1%	100%	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
3	Біловодська громада	2 200	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	41,6%	41,6%	41,6%	21,4%	1,2%	21,4%	21,4%	21,4%	21,4%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
4	Міжгородська громада	7 620	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	41,6%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	інформація не надана
5	Сторожинська громада	6 140	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн
6	Сторожинська громада	600	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	інформація не надана
7	Біловодська громада	300	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	81,1%	1. Проект реконструкції водопроводу – 17,6 млн грн 2. Проект реконструкції водостоків – 17,6 млн грн 3. Проект реконструкції вулиць – 17,6 млн грн 4. Проект реконструкції дитячого садка – 17,6 млн грн

СТРУКТУРА ПРОЄКТУ

1 ЕТАП – Проведення опитування

2 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні на рівні областей

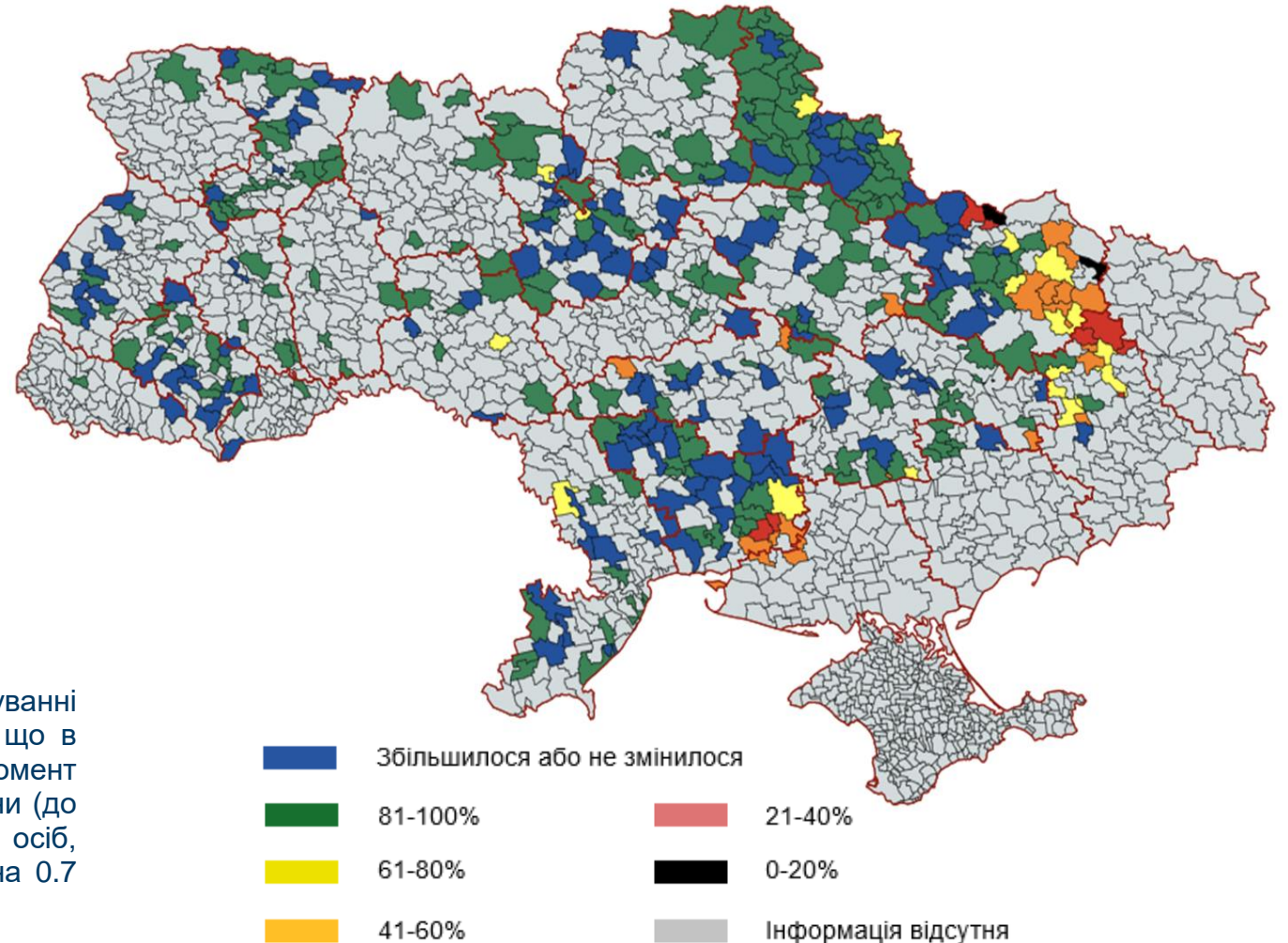
3 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні у регіоні концентрації найбільш постраждалих громад Харківської області

Рекомендації за результатами проекту

Загальна інформація щодо проведеного опитування

Кількість населення в окремих громадах станом на лютий 2023 у порівнянні до рівня січня 2022

- У лютому 2023 р. Київської Школою Економіки за підтримкою Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури було проведено опитування щодо стану забезпечення базових потреб громад у межах 10 областей, що зазнали найбільших збитків внаслідок російської агресії – Київська, Чернігівська, Сумська, Харківська, Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська, Донецька та Луганська області. Усього у фокусі опитування перебувало 419 громад, з яких 222 громади (53%) заповнили та надіслали опитувальник
- Команда КШЕ також збирила та обробила відповіді з інших територіальних громад, розташованих у областях які менш постраждали від бойових дій, які не були у фокусі опитування – їх кількість склала 235 громад по всій Україні. Найбільше громад цієї категорії надіслали відповіді таких громад виявилось з Львівської, Івано-Франківської, Рівненської, Одеської та Кіровоградської областей
- Враховуючи усі громади, які надали відповідь, в опитуванні взяло участь 457 громад (31% від усіх громад України), що в свою чергу покривало 13.3 млн осіб населення на момент проведення опитування. До початку повномасштабної війни (до 24.02.2022 р.) населення цих громад становило 14.1 млн осіб, таким чином населення зазначених громад скоротилося на 0.7 млн осіб або 5.7%

Перелік груп показників в опитуванні для аналізу – всього у запиті 37 показників

1. Базові показники

Населення

Зайнятість

Основні підприємства

Період окупації

Стан безпеки

2. Рівень забезпечення населення базовими потребами

Житло

Вода

Продукти

Освіта

Медицина

Ел. енергія, газ, опалення

Адміністративні послуги

Транспортне сполучення

Зв'язок

Водовідведення та вивіз сміття

3. Інформація щодо перешкод для повернення людей та відновлення роботи бізнесу

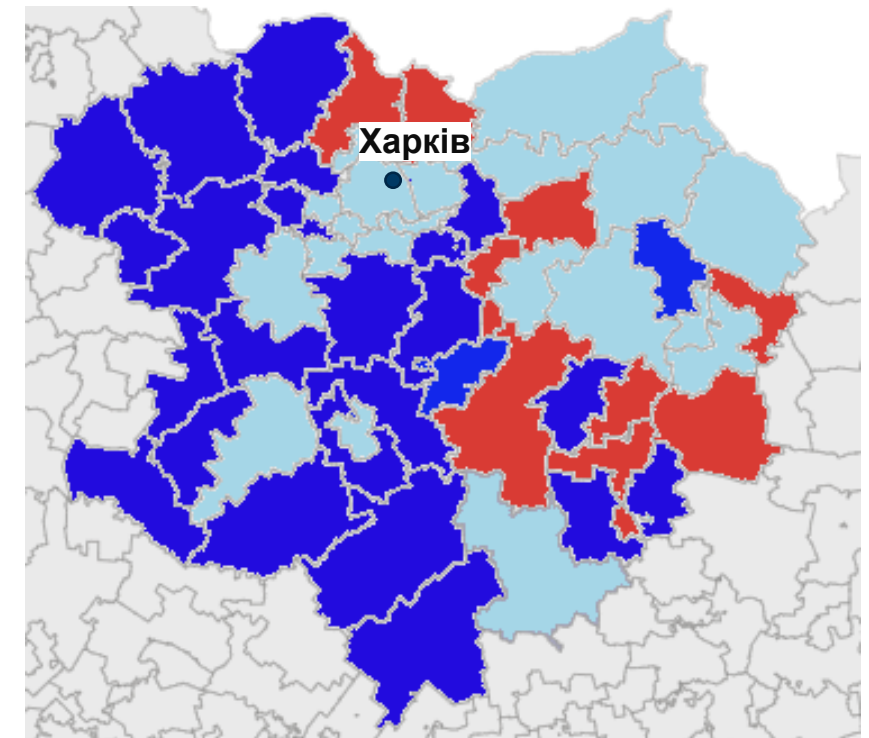
Відповіді громад за областями та більш детальна аналітика на прикладі Харківської області

- Серед отриманих відповідей по областях існує велика розбіжність щодо % надання відповідей цільовими постраждалими громадами:

Області	Усього громад	Громади поза фокусом*	У фокусі опитування	Надіслали відповідь	Частка громад, які у фокусі опитування та надіслали відповідь
Усього	590	169	421	222	53%
Дніпропетровська	86	4	82	23	28%
Донецька	66	50	16	16	100%
Запорізька	67	41	26	7	27%
Київська	69	-	69	36	52%
Луганська	37	37	-	-	-
Миколаївська	52	-	52	40	77%
Сумська	51	-	51	51	100%
Харківська	56	2	54	35	65%
Херсонська	49	34	15	1	7%
Чернігівська	57	1	56	13	23%

- Для більш детального аналізу було обрано Харківську область, як регіон з високим рівнем руйнувань інфраструктури (\$31.2 млрд), достатнім рівнем покриття відповідей (відповіли 65% громад) та гострим станом проблем із забезпечення населення базовими потребами у наслідок інтенсивних бойових дій на території області та тривалої окупації окремих громад
- Усього на території Харківської області розміщено 56 громад, з яких 35 громад заповнили опитувальник (64.8%), з них:
  - 25 громад зазнали незначних пошкоджень або не зазнали руйнувань (71.4%);
  - 10 громад отримали суттєві руйнування¹ та потребують значного відновлення (28.6%) – на півночі області Дергачівська міська, Липецька сільська, Циркунівська сільська, та у центрі й південному сході: Ізюмська міська, Балаклійська міська, Борівська селищна, Малинівська селищна, Печенізька селищна, Петропавлівська селищна, Куньєвська сільська.

Розподілення отриманих заповнених опитувальників від територіальних громад Харківської області

- Громади, які не надіслали відповіді
- Громади, які за даними опитування зазнали незначних руйнувань або не зазнали руйнувань
- Громади, які за даними опитування зазнали суттєвих руйнувань**

Примітки: *Поза фокусом опитування знаходяться громади, як розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації

**Суттєві руйнування обиралися за доступом до таких благ як житло, вода, продукти, електроенергія, навчання та медицина

СТРУКТУРА ПРОЄКТУ

1 ЕТАП – Проведення опитування

2 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні на рівні областей

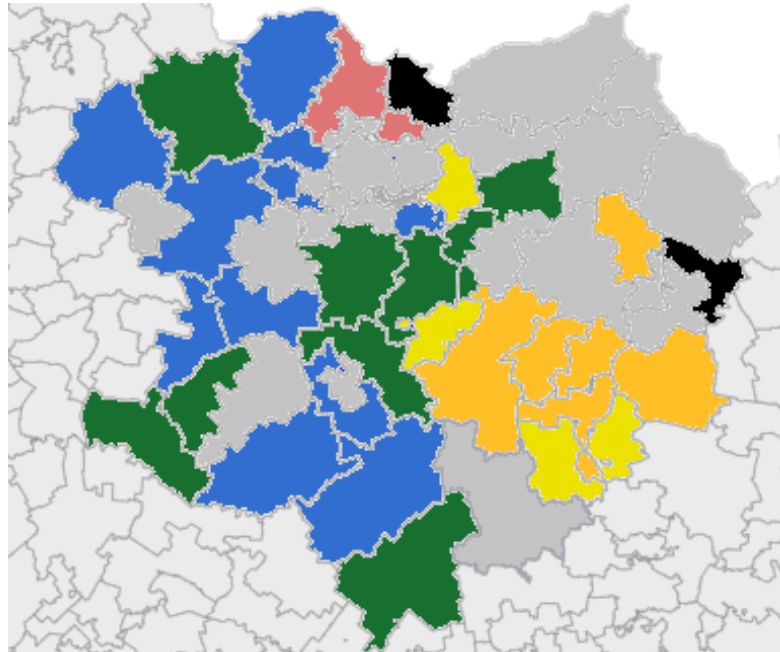
3 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні у регіоні концентрації найбільш постраждалих громад Харківської області

Рекомендації за результатами проекту

3 громад, що розташовані найближче до лінії фронту, виїхало практично все населення та відсутня трудова діяльність. Громади, що знаходяться відносно «у тилу» збільшили кількість населення

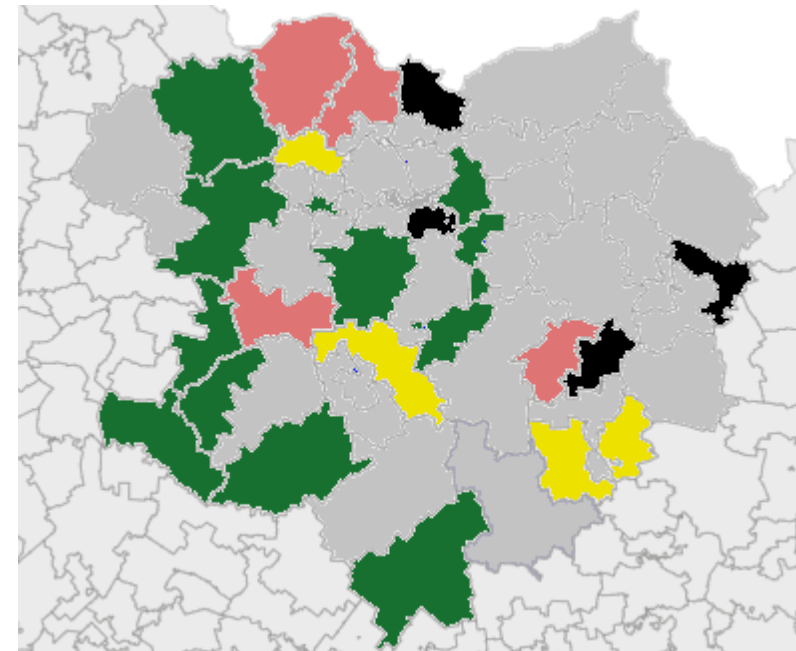
Динаміка чисельності населення (% населення, яке залишилось відносно рівня 01.01.2022)

Найбільший відтік населення:

- Петропавлівська сільська громада, -87%
- Липецька сільська громада, -85%
- Циркунівська сільська громада, -68%
- Дергачівська міська громада, -67%
- Ізюмська міська громада, -56%

Зайнятість населення (% працюючих)

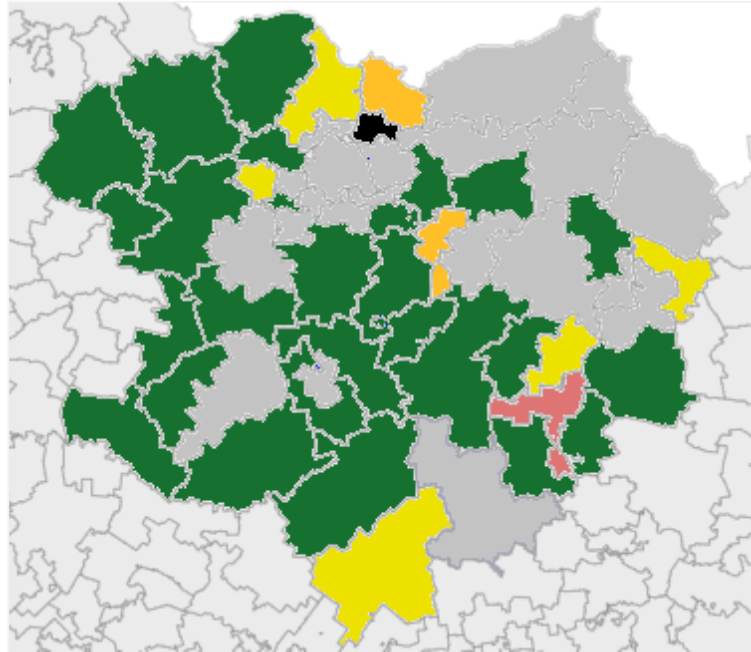

Найменший рівень зайнятості населення:

- Петропавлівська сільська громада, 5%
- Куньєвська сільська громада, 5%
- Липецькіасільська громада, 7,5%
- Новопокровська селищна громада, 20%

Найбільших пошкоджень житла зазнали громади, які перебували під окупацією або знаходяться безпосередньо близько до лінії розмежування

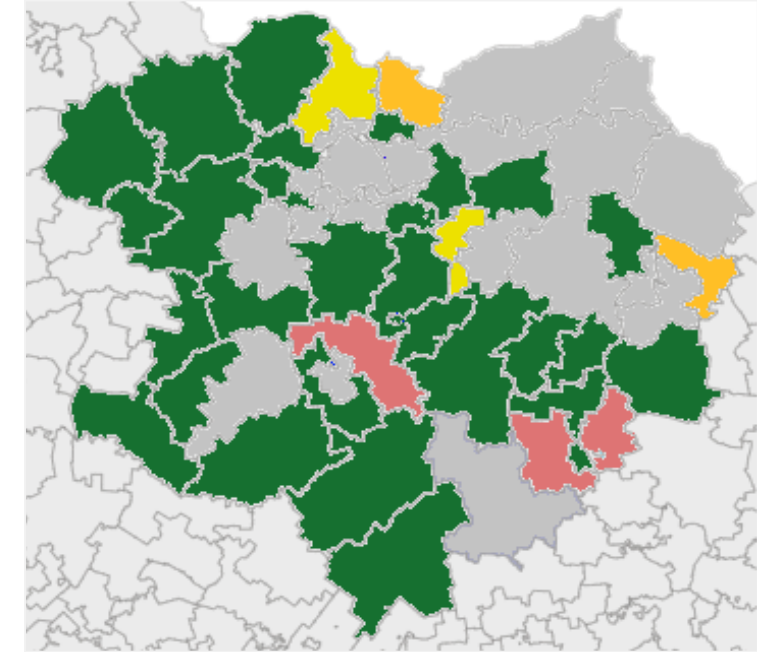
Доступ до житла (забезпеченість)

Найгірший доступ до житлового фонду:

- Циркунівська сільська громада, 0-20%
- Ізюмська міська, 21-40%
- Малинівська селищна, 41-60%
- Липецька сільська, 41-60%

Доступ до питної води

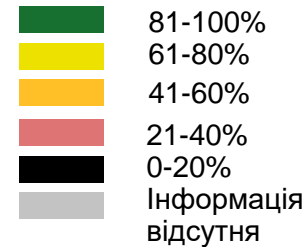
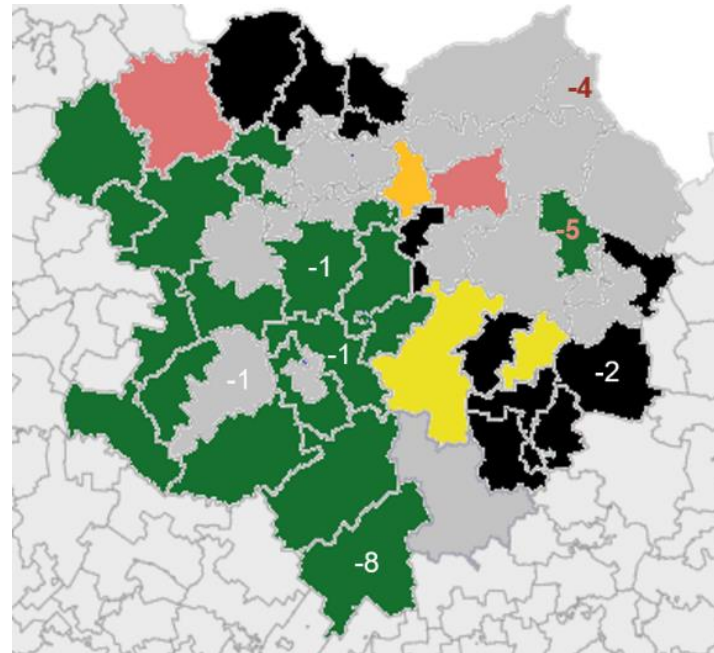

Найменший рівень забезпеченості питною водою:

- Оскільська сільська, 21-40%
- Олексіївська сільська, 21-40%
- Петропавлівська сільська, 41-60%
- Липецька сільська, 41-60%

Проблеми з доступом до закладів освіти виявились найбільшими, саме вони найчастіше стають цілями для обстрілів росіян. Ряд громад залишились без жодного закладу дошкільної освіти

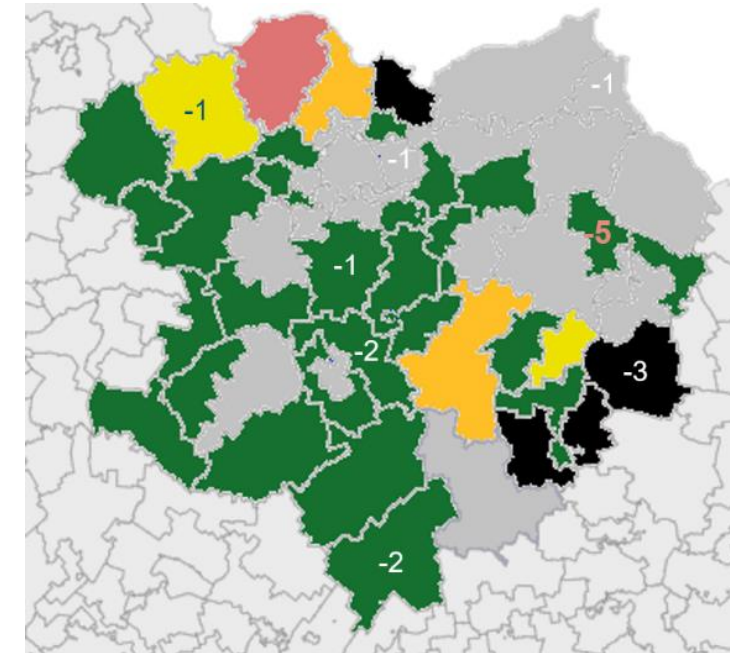
Доступ до дошкільної освіти¹

Найгірший доступ до дошкільної освіти:

- Петропавлівська сільська, 0%
- Савинська селищна, 0%
- Борівська селищна, 0%
- Ізюмська міська, 0%
- Циркунівська сільська, 0%
- Липецька сільська, 0%
- Дергачівська міська, 0%
- Малинівська селищна, 0%
- Золочівська селищна, 0-20%
- Оскільська сільська, 0-20%

Доступ до шкільної освіти¹

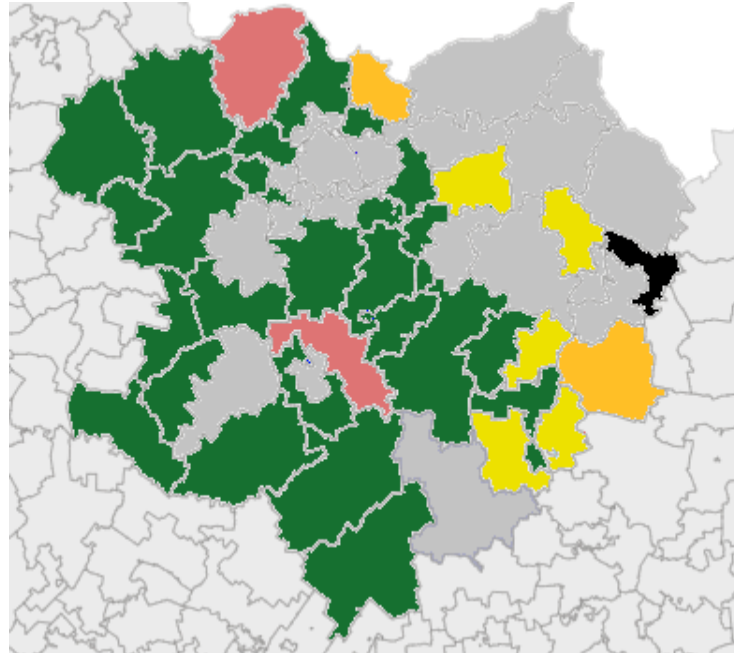
Найгірший доступ до шкільної освіти:

- Оскільська сільська, 0-20%
- Борівська селищна, 0-20%
- Липецька сільська, 0-20%
- Золочівська селищна, 21-40%

¹ – Цифрами відображено зменшення закладів з 01.01.2022 на 01.01.2023, одиниць (червоним кольором відображено випадки, коли все зруйновано). За даними опитування проєкту UA2011

Петропавлівська сільська громада залишилась без доступу до медичних послуг та інтернету. У той же час ряд громад, що знаходяться «у тилу» мають проблеми з доступом до інтернету

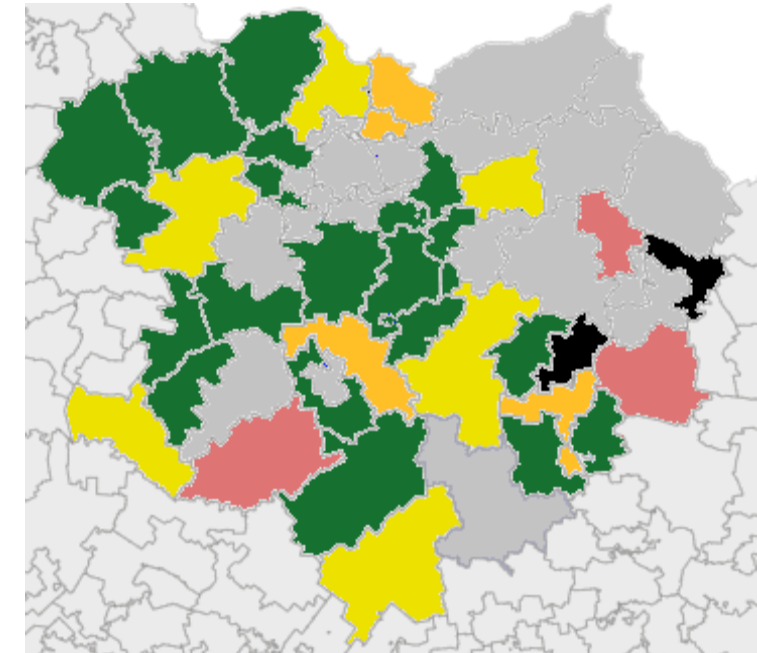
Доступ до медичних послуг

Найгірший доступ до медичних послуг:

- Петропавлівська сільська, 0%
- Золочівська селищна, 21-40%
- Олексіївська сільська, 21-40%
- Борівська селищна, 41-60%
- Липецька сільська, 41-60%

Доступ до інтернету

Найменший рівень забезпеченості питною водою:

- Петропавлівська сільська, 0%
- Куньєвська сільська, 1-20%
- Борівська селищна, 21-40%
- Сахновщинська селищна, 21-40%
- Кіндрашівська сільська, 21-40%

СТРУКТУРА ПРОЄКТУ

1 ЕТАП – Проведення опитування

2 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні на рівні областей

3 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні у регіоні концентрації найбільш постраждалих громад Харківської області

Рекомендації за результатами проекту

Найбільше скупчення постраждалих громад Харківської області у центрі та на південному сході, зі скороченням чисельності населення в регіоні близьким до 50%

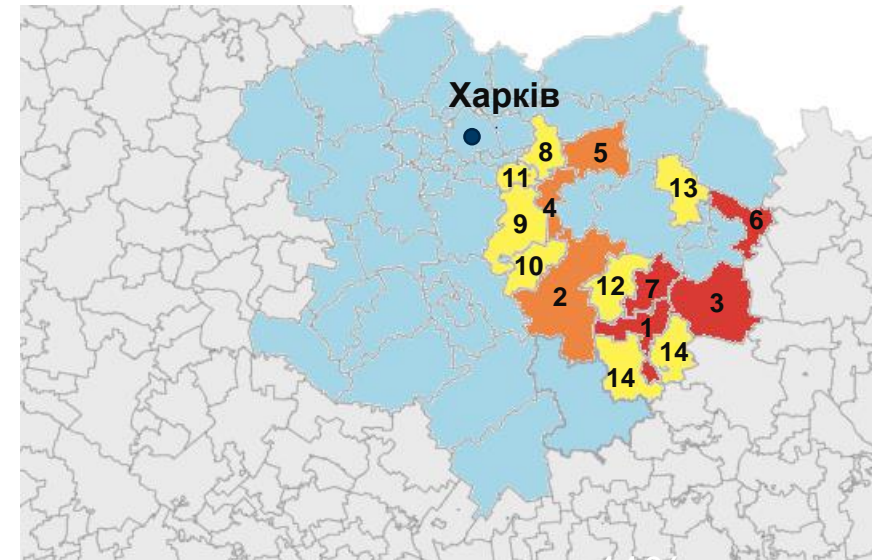
- Серед постраждалих громад, які надали відповідь, було обрано найбільший регіон скупчення постраждалих громад для проведення аналізу на стан руйнування та потреб у відновленні:

№	Громада	Населення станом на зараз	Населення станом на 01.2022	Зміна
1	Ізюмська міська	22 000	49 832	-55,9%
2	Балаклійська міська	22 235	44 392	-49,9%
3	Борівська селищна	9 262	15 552	-40,4%
4	Малинівська селищна	7 623	9 336	-18,4%
5	Печенізька селищна	6 140	7 551	-18,7%
6	Петропавлівська селищна	656	4 927	-86,7%
7	Куньєвська сільська	303	581	-47,9%
Усього громади		68 219	132 171	-48,4%

- Та обрані сусідні громади для порівняння:

№	Громада	Населення станом на зараз	Населення станом на 01.2022	Зміна
8	Чугуївська міська	25 618	38 610	-33,7%
9	Слобожанська селищна	24 834	26 399	-5,9%
10	Донецька селищна	16 000	23 000	-30,4%
11	Новопокровська селищна	25 000	18 215	+37,3%
12	Савинська селищна	5 500	9 604	-36,1%
13	Кіндрашівська сільська	3 517	6 155	-42,9%
14	Оскільська сільська	1 600	2 300	-30,4%
Усього громади		102 069	124 283	-17,9%

Обраний регіон скупчення найбільш постраждалих громад

- Громади, які зазнали суттєвих руйнувань та знаходяться близько до лінії фронту
- Громади, які зазнали суттєвих руйнувань та знаходяться відносно у «тилу»
- Сусідні громади для порівняння
- Усі інші громади

Номер на рисунку відповідає номеру громади у таблицях ліворуч

Громади, формуючи запит на проєкти відновлення, не беруть до уваги стан руйнувань та об'єкти, що потребують критичного відновлення

№	Громада	Населення (лютий 2023)	Доступ населення громади до базових потреб (окремі категорії з 25 показників), %										Запити на проєкти відновлення
			Житло	Вода	Продукти	Ел. енергія	Освіта	Медицина	Зв'язок	Інтернет	Адмін. послуги	Авто. дороги	
1	Ізюмська міська	22 000	21-40%	81-100%	41-60%	81-100%	41-60%	81-100%	81-100%	41-60%	61-80%	21-40%	<ul style="list-style-type: none"> 1 проєкт ремонту доріг – 47,0 млн грн Будівництво радіо станції – 29,9 млн грн 6 проєктів з ремонту та будівництва систем водопостачання – 227,9 млн грн
2	Балаклійська міська	22 235	81-100%	81-100%	61-80%	81-100%	41-60%	81-100%	61-80%	61-80%	81-100%	81-100%	<ul style="list-style-type: none"> 2 проєкти на ремонт доріг – 566,7 млн грн 3 проєкти на будівництво амбулаторії – 175,0 млн грн 2 проєкти на ремонт ФАП – 68,0 млн грн Будівництво радіо станції – 29,9 млн грн 2 проєкти реконструкції водопостачання – 22,5 млн грн 3 проєкти на ремонт освітніх закладів – 106,2 млн грн Капітальний ремонт багатоповерхівки – 7,0 млн грн
3	Борівська селищна	9 262	81-100%	81-100%	41-60%	61-80%	1-20%	41-60%	41-60%	21-40%	1-20%	21-40%	<ul style="list-style-type: none"> 5 проєктів на ремонт доріг – 1,7 млрд грн 2 проєкти на ремонт водонапірних веж – 8,0 млн грн 4 проєкти на ремонт теплових мереж – 92,0 млн грн 2 проєкти на будівництво систем водопостачання – 80,0 млн грн
4	Малинівська селищна	7 623	41-60%	61-80%	81-100%	81-100%	41-60%	81-100%	81-100%	81-100%	81-100%	81-100%	Інформацію не надавали
5	Печенізька селищна	6 140	81-100%	81-100%	61-80%	81-100%	61-80%	61-80%	61-80%	61-80%	61-80%	61-80%	<ul style="list-style-type: none"> 4 проєкти на ремонт доріг – 324,5 млн грн Облаштування пунктів незламності – 0,3 млн грн
6	Петропавлівська селищна	656	61-80%	41-60%	0%	0%	41-60%	0%	1-20%	0%	21-40%	41-60%	Інформацію не надавали
7	Куньєвська сільська	303	61-80%	81-100%	61-80%	81-100%	61-80%	61-80%	61-80%	1-20%	61-80%	61-80%	<ul style="list-style-type: none"> Облаштування пунктів незламності – 0,3 млн грн

Розгорнуті відповіді постраждалих громад на питання щодо факторів для повернення населення та відновлення бізнесу дозволяють виокремити регіональну специфіку та надати рекомендації, які можуть бути важливими для комплексних рішень

№	Громада	Що, на Вашу думку, заважає поверненню людей, які виїхали з населеного пункту з початку війни? (основні фактори)	Що, на Вашу думку, необхідно зробити для відновлення роботи основних роботодавців в населеному пункті?	Що, на Вашу думку, необхідно зробити для відновлення роботи малих та середніх підприємств (юр. осіб та ФОП)?
1	Ізюмська міська	<ul style="list-style-type: none"> • Майже 80% житлового фонду громади має значні ушкодження або взагалі зруйноване • Знищено містоутворююче підприємство, на якому працювало майже 2000 осіб • Знищені за час окупації малі підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> • Будівництво містоутворюючого підприємства • Державна фінансова допомога для підтримки діючих підприємств 	<ul style="list-style-type: none"> • Запровадження державних пільг на період відновлення
2	Балаклійська міська	<ul style="list-style-type: none"> • Можливі бойові дії на території громади 	<ul style="list-style-type: none"> • Завершення війни 	<ul style="list-style-type: none"> • Пошкодження будівель і споруд підприємств • Відсутність працівників належної кваліфікації
3	Борівська селищна	<ul style="list-style-type: none"> • Близькість лінії фронту, обстріли населених пунктів • Відсутність достатньої кількості робочих місць • Відсутність умов для отримання дітьми доступу до навчання 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсунення лінії фронту на достатню відстань, необхідну для забезпечення мінімальних гарантій роботи підприємств сільського господарства 	<ul style="list-style-type: none"> • Пересування лінії фронту на достатню відстань, необхідну для забезпечення мінімальних гарантій роботи підприємств
4	Малинівська селищна	<ul style="list-style-type: none"> • Наближеність до зони бойових дій • Зруйноване житло 	<ul style="list-style-type: none"> • Закінчення бойових дій • Ремонт та відновлення підприємств 	<ul style="list-style-type: none"> • Закінчення бойових дій • Ремонт та відновлення підприємств
5	Печенізька селищна	<ul style="list-style-type: none"> • Нестабільність • Війна • Автобусне сполучення 	<ul style="list-style-type: none"> • Перемога • Розмінування полів • Забезпечення дизельним паливом 	<ul style="list-style-type: none"> • Перемога • Відбудова приміщень
6	Петропавлівська селищна	<ul style="list-style-type: none"> • Часті обстріли населених пунктів 	<ul style="list-style-type: none"> • Припинення бойових дій 	<ul style="list-style-type: none"> • Припинення бойових дій
7	Куньєвська сільська	<ul style="list-style-type: none"> • Загроза обстрілів 	<ul style="list-style-type: none"> • Закінчення війни, розмінування полів 	<ul style="list-style-type: none"> • Припинення обстрілів

СТРУКТУРА ПРОЄКТУ

1 ЕТАП – Проведення опитування

2 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні на рівні областей

3 ЕТАП – Аналіз стану руйнувань та потреб у відновленні у регіоні концентрації найбільш постраждалих громад Харківської області

Рекомендації за результатами проекту

Рекомендації щодо подальших кроків

- **Регулярно (щомісячно) проводити опитування стану громад**, які знаходяться у областях, де велись/ведуться військові дії. Надання інформації зробити обов'язковим;
- Розробити та запровадити **єдину систему розрахунку надійних показників для оцінки стану громад** (наприклад, створити методiku оцінки демографічного стану громади, організувати збір інформації від комунальних підприємств щодо забезпечення покриття комунальними послугами тощо);
- Розробити **програму підтримки спроможності громад** по збору та наданню показників стану громад для найбільш постраждалих громад, та тих громад, які не можуть організувати процес самостійно;
- Додатково **ідентифікувати найбільш постраждалі населені пункти** та забезпечити моніторинг та аналіз інформації щодо їх стану;
- Громадам – **враховувати показники поточного стану громад при плануванні проєктів відновлення та розвитку**;
- У перспективі – **впровадити систему показників для прогнозу зміни демографічного стану населених пунктів**;
- **Автоматизувати збір та обробку інформації**;
- **Візуалізувати отримані результати та частково відкрити доступ до інформації** для використання державними службовцями, представниками НГО та донорів;
- **Мотивувати громади не ігнорувати запити** на заповнення опитувальника, пояснюючи зв'язок, що вчасно подані на якісні дані допоможуть знайти необхідні ресурси для реалізації проєктів відновлення та розвитку;
- Розробити **окремий порядок отримання даних від найбільш постраждалих громад**, які не мають змоги збирати інформацію та заповнювати опитувальник самостійно.